

Motion till riksdagen 2021/22:4614

av **Lars Hjälmered m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2021/22:158 Ett mer likvärdigt skolval

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med ett nytt förslag på ett utvecklat skolval som baseras på rimliga och förutsägbara kriterier och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Valet av förskola och skola är en viktig del av det svenska skolsystemet. Det är självklart att föräldrar ska kunna önska och välja förskola och skola för sina barn.

Regeringen har lagt fram förslag om nya regler för antagning. Förslagen innehåller allvarliga brister och skulle skapa problem om de verkställdes. Regeringen föreslår att huvudmän och rektorer blir ansvariga för att på varje skola skapa en ”allsidig social sammansättning” så långt som möjligt. Regeringen definierar inte i sitt förslag vad en önskvärd sammansättning är utan säger att detta måste avgöras från fall för fall, vilket gör det i praktiken väldigt svårt för huvudmännen att leva upp till detta krav. Det klargörs inte heller i propositionen vem som ska avgöra när huvudmän/rektorer uppfyllt sitt ansvar eller när en huvudman inte uppfyllt sitt ansvar att skapa en social sammansättning bland eleverna så långt som möjligt. Begreppet och tillämpningen skapar en godtycklig lagstiftning som kommer att leda till stor osäkerhet för enskilda huvudmän och rektorer. Den inriktning som regeringen valt kommer dessutom att beskära föräldrars möjlighet att välja skola och det vore mer rimligt att vi ser till att få insatser på plats för att öka engagemanget för ett aktivt skolval.

Regeringens förslag om en vägledande princip för att skapa ”allsidig social blandning” i varje skola öppnar upp för att skolplatser ska fördelas baserat på föräldrars nationalitet och utbildningsbakgrund. Det är en farlig utveckling som riskerar att slita isär Sverige. Regeringen öppnar också upp för att elever ska kunna skjutsas till en skolplats

man inte sökt utan blivit tilldelad, vilket i praktiken innebär bussning av elever till skolor de ej valt, något Moderaterna är starkt emot.

En social blandning är positivt. Det bästa sättet att få en svensk skola som motverkar effekterna av den svenska boendesegregationen är att fokusera på att varje skola håller ett högt kunskapsfokus och ordning och studiero. Moderaterna vill understryka att vi menar att det i första hand bör vara pedagogiska avvägningar som ska ligga till grund för beslut på undervisningsgruppsnivå. Vi menar att det snarare gynnar alla elevers kunskapsutveckling med en nivågruppering för vissa undervisningsmoment och även individanpassning utifrån lärarprofessionens pedagogiska erfarenheter. Detta bör vara vägledande principer för klassers sammansättning. Moderaterna vill därför att propositionen avslås.

Vi ser det som mycket angeläget att utveckla dagens skolval. Att varje förälder tar ansvar för sina barn och deras skolgång är bra. Därför vill vi att ett aktivt skolval införs där man som föräldrar ska välja skola för sina barn. Ett aktivt skolval utformas lämpligen på lokal nivå med bl.a. samlad information om de valmöjligheter ett barn eller en elev har och vid behov uppsökande arbete för de som ej gör ett aktivt val.

Kommuner bör i möjligaste mån sträva efter att möta vårdnadshavarnas önskemål om skolplacering. Vi välkomnar att antagningen sker gemensamt för kommunala och fristående skolor. Detta för att undvika att en och samma elev kan bli antagen till flera fristående skolor och en kommunal skola samtidigt och därmed ta upp flera skolplatser.

Vi anser vi att urval ska baseras på förutsägbara kriterier som är rimliga och accepterade av föräldrarna. Exempel på rimliga och förutsägbara kriterier är urval baserat på närhet och syskonförtur. Det är också viktigt att betona att det finns faktorer som inte är rimliga att ha som kriterier för urval. Det handlar framför allt om sådana faktorer en elev inte kan påverka som etnicitet och föräldrarnas utbildningsbakgrund. Vidare anser vi att kö ska kunna vara en urvalsgrund men att vi behöver begränsa dagens användning av kö, där det inte ska vara möjligt att ställa sitt barn i några köer förrän en begränsad tid före skolstart. Det är inte rimligt att barn i dag ställs i kö i samband med födseln.

Frågan om att få till ett utvecklat och bättre fungerande skolval är angeläget för alla föräldrar och alla landets kommuner. Ett utvecklat skolval är en viktig skolfråga. Det borde finnas möjlighet till breda lösningar och med det arbetsro för svensk skola. Vi kan beklagligtvis konstatera att Socialdemokraterna valt att gå fram med förslag om skolval som saknar stöd och utan samtal med andra partier för att nå bra lösningar för svensk skola. Regeringens fokus på valretorik och konflikt är dåligt för svensk skola. Vi anser att ett utvecklat skolval bör genomföras på rimliga beslut i sak och i ett inkluderande sätt i form för att bidra till långsiktighet och arbetsro i svensk skola.

Moderaterna vill därför att regeringen ges i uppdrag att återkomma med ett nytt förslag på ett utvecklat skolval som baseras på rimliga och förutsägbara kriterier och tillkännager detta för regeringen.

Lars Hjälmered (M)

Josefin Malmqvist (M)

Marie-Louise Hänel Sandström (M)

Noria Manouchi (M)